

adwokat
Katarzyna Wolny-Tomczyk

„Odpady w drogownictwie”

Sesja VI. Debata KONGRESU NAWIERZCHNI 2023
X Krakowskie Dni Nawierzchni
22-24 listopada, Kraków

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Jakie tematy zostaną poruszone?

- ✓ **obieg zamknięty** w budownictwie i drogownictwie,
- ✓ dwa lata doświadczeń z **rozporządzeniem o destrukcie asfaltowym**,
- ✓ praktyczne aspekty spełnienia wymogów dla **ponownego wykorzystania destruktu asfaltowego**,
- ✓ **eksperyment badawczy** a zezwolenie na przetwarzanie odpadów - konieczność dostosowania polskiego prawa do realiów,
- ✓ wykorzystywanie odpadów budowlanych i destruktu budowlanego **na terenie różnych budów**,

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Jakie tematy zostaną poruszone?

- ✓ niedoskonałość polskiego prawa - **co dla branżysty nie jest odpadem, dla organu już tak,**
- ✓ utrata statusu odpadu dla **żużli i popiołów** a ich wykorzystanie w budownictwie,
- ✓ najkorzystniejsze prawne rozwiązania dla **gleby i ziemi** – utrata statusu odpadu, produkt uboczny, zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia?,
- ✓ **podejście organów administracji publicznej** do problemów branży budowlanej i drogowej.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

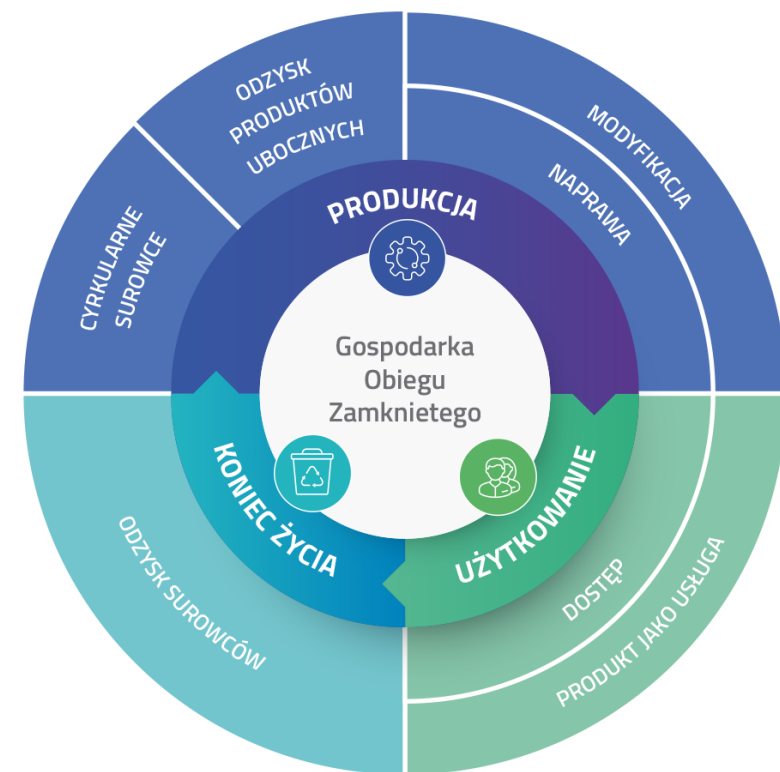
www.konferencjespecjalistyczne.pl

Gospodarka obiegu zamkniętego (GOZ)

Gospodarka o obiegu zamkniętym, inaczej nazywana także gospodarką obiegu zamkniętego lub cyrkularną, to koncepcja zmierzająca do racjonalnego wykorzystania zasobów oraz ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wytwarzanych produktów.

Model ten ma na celu **minimalizację zużycia surowców oraz powstawania odpadów**, a tym samym **zmniejszenie emisji i poziomów wykorzystania energii**, poprzez tworzenie zamkniętej pętli procesów, w której powstające **odpady traktowane są jako surowce w kolejnych etapach produkcyjnych**.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Gospodarka obiegu zamkniętego (GOZ)

Koncepcja gospodarki o obiegu zamkniętym zakłada, że produkty, materiały i surowce powinny być wykorzystywane tak długo, jak tylko jest to możliwe, a ilości powstających odpadów powinny być ograniczone do minimum.

To duży krok do przodu względem założeń gospodarki linearnej, opartej na zasadzie 4w: „**weź – wyprodukuj – wykorzystaj – wyrzucić**”, gdyż GOZ odrzuca etap „**wyrzucić**” i zastępuje go „**wykorzystaj ponownie**”.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

ECO LEGAL

Czy, a jeśli tak, to w jakim miejscu gospodarki obiegu zamkniętego znajduje się branża drogownictwa i budownictwa?

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 grudnia 2021 r.

Poz. 2468

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 23 grudnia 2021 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego

30 grudnia 2021 r. w Dzienniku Ustaw opublikowano rozporządzenie z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów stosowania warunków utraty statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

* z wyjątkiem § 5, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego

§1 rozporządzenia wprowadza **definicję destruktu asfaltowego**, a także **odpadów destruktu asfaltowego**. Stanowi również o tym, kto jest posiadaczem odpadów destruktu asfaltowego.

W §2 rozporządzenia określono szereg **warunków**, jakie musi spełnić odpad destruktu asfaltowego, żeby mogło dojść do utraty statusu odpadów. Co istotne, wszystkie warunki muszą być spełnione łącznie (z dwoma wyjątkami).

§3 rozporządzenia ustanawia zasady pobierania oraz badania **próbek** destruktu asfaltowego.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego

§4 rozporządzenia wprowadza **obowiązek potwierdzenia** przez posiadacza odpadów spełnienia przez odpady destruktu asfaltowego warunków utraty statusu odpadów

§5 wprowadza katalog otwarty wymogów dla **systemu gospodarowania** prowadzonego przez posiadacza odpadów destruktu asfaltowego

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Eksperyment badawczy

Zgodnie z art. 163 ust. 2 ustawy o odpadach

*„Przepisów art. 155-162 nie stosuje się również do **eksperymentalnych instalacji wykorzystywanych do badań, rozwoju i testowania** prowadzonych w celu poprawy procesu spalania, w których jest przetwarzane mniej niż **50 Mg odpadów rocznie**, pod warunkiem że instalacje te są eksploatowane w okresie nie dłuższym niż rok.”*

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Eksperyment badawczy – konieczna zmiana przepisów

Zgodnie zaś z art. 211a. [Zmiana pozwolenia zintegrowanego w celu prowadzenia badań nad nową techniką]

1. W celu prowadzenia **badania nad nową techniką**, organ właściwy do wydania pozwolenia może, na wniosek prowadzącego instalację, zmienić pozwolenie zintegrowane, określając **wariant funkcjonowania instalacji zawierający dopuszczalne wielkości emisji przekraczające graniczne wielkości emisyjne** oraz **zezwalając na odstępnie od wymagań ochrony środowiska** wynikających z najlepszych dostępnych technik, na czas nie dłuższy niż 9 miesięcy.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Eksperyment badawczy – konieczna zmiana przepisów

2. Przez **nową technikę**, o której mowa w ust. 1, rozumie się nową technikę w działalności przemysłowej, której zastosowanie mogłoby zapewnić wyższy lub co najmniej ten sam poziom ochrony środowiska i większą oszczędność kosztów niż obecnie istniejące najlepsze dostępne techniki, o ile będzie ona mogła mieć zastosowanie na skalę przemysłową.
3. Prowadzący instalację przedkłada organowi właściwemu do wydania pozwolenia **sprawozdanie** zawierające informacje dotyczące efektów prowadzonych badań nad nową techniką, w terminie 30 dni po upływie czasu, o którym mowa w ust. 1.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Eksperyment badawczy – konieczna zmiana przepisów

Jaki wpływ na realia ma niespójność powyższych przepisów?

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Eksperyment badawczy – konieczna zmiana przepisów

Art. 45 ustawy o odpadach określa **zwolnienia z obowiązku uzyskania odpowiednio zezwolenia** na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

Wywiezienie odpadów poza teren inwestycji jest możliwe tylko wtedy, gdy:

- odpady budowlane przekazujemy innemu podmiotowi, który posiada stosowne uprawnienia do gospodarowania tego typu odpadem (co jest oceniane z punktu widzenia art. 27 ustawy o odpadach)
- odpady budowlane wywozimy na własny plac, ale tylko wtedy, gdy posiadamy zezwolenie na zbieranie i/lub przetwarzanie tych odpadów w tym miejscu.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Odpad czy produkt?

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach, ilekroć mówimy o odpadach – rozumie się przez to **każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.**

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 grudnia 2017 roku, sygn. akt IV SA/Wa 2189/17:

- W definicji z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z 2012 r. o odpadach pozbycie się nie może być rozumiane jako utrata kontroli nad przedmiotem, a raczej jako **zasadnicza zmiana sposobu jego wykorzystywania**, odmienna od podstawowego jego przeznaczenia, do którego przestał się ten przedmiot nadawać (być przydatnym), a która to zmiana może spowodować także poważne negatywne konsekwencje dla człowieka lub środowiska.
- Możliwe jest pozbycie się przedmiotu także wówczas, gdy pozostaje on nadal we władaniu tego samego podmiotu.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Odpad czy produkt?

- Pozbyciem się przedmiotu będzie też **przekazanie innemu podmiotowi**, który to podmiot będzie dany przedmiot wykorzystywał w ten zasadniczo odmienny sposób (odmienny od jego pierwotnego przeznaczenia, a stosowany ze względu na nieprzydatność przedmiotu do wykorzystania w sposób pierwotnie zakładany).
- Wykładnia terminu „**pozbycie się**” powinna być indywidualizowana, w szczególności wówczas, gdy jest wątpliwe, czy dany przedmiot jest wskutek pozbycia się go odpadem. Wykładnia taka powinna brać pod uwagę **ogólne cele przepisów dotyczących gospodarowania odpadami**, a więc w przypadku polskiej ustawy o odpadach – **ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju**”.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadu dla żużli i popiołów a ich wykorzystanie w budownictwie

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA
z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych
warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających
w procesie energetycznego spalania paliw**

Wdrożenie przepisów objętych projektem ma doprowadzić do umożliwienia szerszego wykorzystania określonych substancji, takich jak np. popioły, żużle, gipsy, w dalszej praktyce biznesowej, w szczególności w sektorze budowlanym, jako składniki do produkcji m.in. cementu, betonu i spoiw.

ZAŁĄCZNIK Nr 2 określa **MINIMALNE KRYTERIA JAKOŚCIOWE** DLA CELÓW WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW LUB PRODUKTÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU PROCESU ODZYSKU ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE ENERGETYCZNEGO SPALANIA PALIW

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadu dla żużli i popiołów a ich wykorzystanie w budownictwie

§ 3.

Warunki utraty statusu odpadów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, przez odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw uznaje się za spełnione, jeżeli **łącznie**:

1) odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw zostaną poddane **procesowi odzysku R5 lub R12**;

2) materiały lub produkty powstałe w wyniku procesu odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw **zostaną wykorzystane do produkcji lub wykonania**:

a) **cementu, betonu i spoiw, podbudów, kruszyw, mieszanek związanych i niezwiązanych, robót ziemnych** lub

b) **gipsu syntetycznego wykorzystywanego do produkcji materiałów budowlanych**,
lub

c) **nawozów i środków wspomagających uprawę roślin**;

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadu dla żużli i popiołów a ich wykorzystanie w budownictwie

3) materiały lub produkty powstałe w wyniku procesu odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w pkt 2:

a) lit. a - spełniają **minimalne kryteria jakościowe** określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia,

b) lit. b - spełniają **minimalne kryteria jakościowe** określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia,

c) lit. c - spełniają **wymagania określone w przepisach o nawozach i nawożeniu** dla nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, z późn. zm. 3);

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Utrata statusu odpadu dla żużli i popiołów a ich wykorzystanie w budownictwie

4) materiały lub produkty powstałe w wyniku procesu odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w pkt 2, **nie spowodują bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku** lub szkody w środowisku w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187);

5) **próbki** zostały pobrane i przebadane zgodnie z § 4.

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Najkorzystniejsze prawne rozwiązania dla gleby i ziemi

Od 23.01.2013 r. obowiązuje „nowa” ustawa o odpadach, według której **każdą ilość gleby/ziemi przeznaczoną do wykorzystania poza miejscem ich wydobywania w trakcie robót budowlanych traktuje się jako odpady** podlegające ustawie, gdyż zgodnie z art. 2. - Wyłączenia stosowania ustawy o odpadach przepisów ustawy nie stosuje się do:

„(...)

3) niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, **pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty;(...)**”

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Najkorzystniejsze prawne rozwiązania
dla gleby i ziemi

Co będzie więc najkorzystniejsze?
Utrata statusu odpadu, produkt uboczny,
a może zwolnienie z obowiązku
posiadania zezwolenia?

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Podajcie organów administracji publicznej
do problemów branży budowlanej i drogowej

Jak możemy nawzajem
sobie pomóc?

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Zapraszamy do debaty!

W razie jakichkolwiek pytań, wątpliwości,
chęci konsultacji, proszę o kontakt:

adwokat Katarzyna Wolny-Tomczyk
ECO LEGAL Kancelaria Adwokatów
i Radców Prawnych

tel. 609 678 886, e-mail: k.wolny-tomczyk@ecolegal.pl

KONGRES NAWIERZCHNI 2023

Kraków, 22-24 listopada

www.konferencjespecjalistyczne.pl